

SMERNICE za trajnostni razvoj turizma v destinaciji Kostanjevica na Krki

NAMEN: Dokument je namenjen operativnemu izvajanju trajnostnega razvoja turizma v destinaciji Kostanjevica na Krki do veljavnosti nove Strategije za razvoj turizma Kostanjevica na Krki 2022-2032.

UPORABNIK DOKUMENTA: destinacijski management (Občina Kostanjevica na Krki, Galerija Božidar Jakac-Turistično informacijski center (TIC) Kostanjevica na Krki, ponudniki turističnih produktov ter ostali deležniki na področju turizma

VELJAVNOST DOKUMENTA: od dne, 23.2.2022, do nastopa veljavnosti strateškega razvojnega dokumenta Strategija razvoja turizma v Kostanjevici na Krki 2022-2032

OPREDELJENE smernice za destinacijski management:

- skrbi za ažuren in javno dostopen popis turističnih zmogljivosti (kulturnih znamenitosti, naravnih znamenitosti, športno-rekreacijske ponudbe, dopolnilnih turističnih dejavnosti, nastanitvenih kapacitet in druge turistične infrastrukture in ponudbe);
- spremlja analizo vplivov turizma (pozitivni in negativni vplivi) na naravo, okolje in podnebje, pokrajino, kulturo in tradicijo, ter lokalno skupnost in skrbi za ustrezno usmerjanje turističnih tokov;
- v razvoj in načrtovanje trajnostnega turizma vključuje deležnike na področju turizma, lokalno skupnost, gospodarstvo, društvene organizacije in druge subjekti v smeri povezovanja in vzpostavljanja integralnih produktov;
- zagotavlja ugodno okolje za trajnostni razvoj turističnih ponudnikov (javnih in zasebnih);
- spodbuja k ekonomskemu učinku turizma na lokalno skupnost in do turističnih ponudnikov ter posledično drugih deležnikov v prostoru;
- skrbi za promocijo destinacije in turistične ponudbe v digitalni in tiskani verziji, ki obiskovalce nagovarja, informira o aktualni turistični ponudbi z zelenimi namigi, ki ozaveščajo o trajnosti in družbeno odgovornemu obnašanju v destinaciji;
- spodbuja trajnosti in ozaveščanje na področju turizma do obiskovalcev, turističnih ponudnikov, lokalnih prebivalcev in drugih deležnikov v prostoru;
- opredeljuje finančno strategijo za razvoj turizma in uresničevanje trajnostnih ukrepov;
- redno spremlja relevantne trajnostne kazalnike s področja okolja, ekonomije, družbe, kulture, turizma in človekovih pravic;
- redno spremlja doseganje ciljev razvoja trajnostnega turizma, cilje sproti evalvira, posodablja in jih v primeru nedoseganja identificira ter sprejme nove ustrezne ukrepe;
- deležnike redno obvešča o trajnostnih politikah, usmeritvah, aktivnostih in rezultatih;
- destinacija spremlja evalvacijo ukrepov trajnostnega razvoja turizma, pri čemer spremlja in upošteva predloge, ki so podani s strani lokalnih prebivalcev, turističnih ponudnikov ter drugih deležnikov v prostoru;



Turistično informacijski center
KOSTANJEVICA NA KRKI



- spremlja in vodi seznam aktualne mednarodne, nacionalne in lokalne zakonodaje, uredbe in pravilnike s področja turističnega in gospodarskega poslovanja (vključno z zdravstveno in varnostno zakonodajo, delovno-pravno zakonodajo in okoljsko zakonodajo);
- upošteva etični kodeks in sprejet načrt integritete;
- zagotavlja univerzalne dostopnosti storitev v destinaciji in podpira razvoj univerzalne dostopnosti do ključnih turističnih znamenitosti destinacije, kjer je to mogoče ter se povezuje z drugimi turističnimi destinacijami;
- destinacija ustrezno spremlja, preprečuje, se odziva in komunicira tveganja s področja zdravja in varnosti, ki pretijo obiskovalcem in prebivalcem;

OPREDELJENE smernice za naravo in pokrajino:

- varuje naravne vire in znamenitosti destinacije (habitata, živalske in rastlinske vrste ter ekosisteme), jih učinkovito (za)varuje in skrbi za kakovost naravnega okolja oziroma ustrezno preprečuje njegovo degradacijo;
- ustrezno identificira in preprečuje vnašanje in širjenje tujih invazivnih vrst;
- v skladu z lokalno, nacionalno in mednarodno zakonodajo in konvencijami učinkovito regulira nabiranje, lovljenje, razstavljanje in prodajo divjih živali in rastlin, pri čemer še posebej pozorno bdi nad Krakovskim gozdom in reko Krko;
- razvoj turističnih produktov za doživljanja narave, aktivnosti v naravi, živalstva in rastlinstva so pristni in odgovorni;
- varuje naravne in ruralne razglede ter skrbi za ohranjanje avtentičnega "duha prostora", učinkovito regulira in preprečuje zapuščenje ali propadanje krajine in širjenje mestnih območij na slikovito podeželje;

OPREDELJENE smernice za kulturo in tradicijo:

- ohranja kulturno dediščino v skladu z mednarodno priznanimi standardi, ki zagotavljajo, da se stanje, avtentičnost in estetski videz kulturne dediščine, kot so znamenitosti in snovna dediščina, tipična ali tradicionalna arhitektura, dizajn mest, kulturni utrip, urbani razgledi in arheološka najdišča ohranja in primerno upravlja v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Novo mesto;
- ustrezno regulira prodajo, razstavljanje in poklanjanje zgodovinskih in arheoloških artefaktov;
- ustrezno upravlja z vplivi turizma na snovno kulturno dediščino ter s tem preprečuje negativne vplive, če navkljub temu pride do škode, uničenja ali propadanja, destinacija le to zazna in ustrezno ukrepa;
- odnos do nesnovne dediščine je spoštljiv in ustrezno zaščiten oziroma turizem spoštuje živo kulturo in tradicijo ter podpira njun obstoj;
- kultura in tradicije, ki so del turističnega produkta, se zaradi tega ne spreminjajo, temveč ohranjajo avtentičnost;



Turistično informacijski center
KOSTANJEVICA NA KRKI



OPREDELJENE smernice za poslovanje turističnih podjetij:

- promovira se pridobivanje mednarodnih trajnostnih znakov za turistična podjetja, ki jih priznava Zelena shema slovenskega turizma ter vodi posodobljen seznam turističnih podjetij (nastanitve, agencije in atrakcije) z zelenim znakom Slovenia Green;
 - spodbuja lokalne turistične ponudnike (javne in zasebne) k implementaciji ukrepov za zmanjšanje rabe vode, nudi podporo pri iskanju in implementaciji rešitev za učinkovito ravnanje z odpadnimi vodami (vključno s ponovno rabo);
 - spodbuja k zmanjševanju, ponovni uporabi in predelavi odpadkov;
 - turistična podjetja spodbuja k ustreznemu spremljanju, zmanjševanju in javnemu poročanju o porabi energije in izpustih toplogrednih plinov;
 - skrbi, da se na področju pravičnega in enakopravnega zaposlovanja upošteva ustrezna zakonodaja ter med turističnimi podjetji promovira varnost pri delu in poslovanju, pravično plačno politiko, pravično trgovino, enakopravnost pri zaposlovanju in priložnosti za usposabljanje;
 - vodi se evidenca licenčnih turističnih vodnikov, interpretatorjev dediščine in vinskih svetovalcev - sommelierjev, ki se na usposabljanju seznanijo s kodeksom, ki ga pri svojem delu dosledno upoštevajo;
 - naredi se strategija razvoja turističnih produktov, s katero si destinacija zagotavlja konkurenčno prednost in finančno vzdržnost;
 - promocijski materiali so pri opisovanju produktov, storitev in trajnostnih dosežkov točni in nezavajajoči, avtentični in spoštljivi, tako do prebivalcev kot do obiskovalcev;
 - v sodelovanju z lokalnimi deležniki se objavi navodila za primerno obnašanje v ranljivih območjih;
 - obiskovalce se seznanijo z relevantnimi vidiki trajnosti, kot so naravni, okoljski, kulturni, družbeni in varnostni, z namenom, da razumejo svojo vlogo pri tem;
 - skrbi, da so interpretativne informacije ob naravnih in kulturnih znamenitostih točne, nezavajajoče in spoštljive do različnih kulturnih vrednot (v slovenskem in angleškem jeziku);
 - sistematično se spremlja značilnosti turističnega obiska, interese in zadovoljstvo obiskovalcev, ki se jih upošteva pri načrtovanju in vpeljavi izboljšav;
 - uredi se dostopnost osebam s posebnimi potrebami do turistične znamenitosti (kjer je to mogoče), vendar na način, ki ne posega v jedro znamenitosti;
- Pri smernicah za trajnostni razvoj turizma je nujno potrebno upoštevati tudi vidik trajnosti povezanega z **okoljem in podnebjem** (raba zemlje in onesnaženje, upravljanje z vodami, trajnostna mobilnost, odpadki in njihova predelava, energija in podnebne spremembe). Izpostavljamo sledeče:
- spodbuja se lokalna podjetja, prebivalce in obiskovalce ter organizatorje prireditev in dogodkov k minimizaciji hrupa;
 - spodbuja se mehka mobilnost in rabo javnih prevoznih sredstev;
 - spodbuja se k usmeritvi načelom »Zero Waste«;
 - izdelava se ustrezno strategijo, kako meriti in minimizirati ogljični odtis obiskovalcev destinacije;
 - opredeli se prilagajanje na podnebne spremembe in namenja potrebno pozornost izvajanju ustreznih ukrepov na tem področju;



Turistično informacijski center
KOSTANJEVICA NA KRKI



Prav tako je pri smernicah za trajnostni razvoj turizma potrebno upoštevati vidik trajnosti povezanega z **družbeno klimo** (človekove pravice, sodelovanje z lokalno skupnostjo, lokalna ekonomija, družbeni vpliv, zdravje in varnost), kot sledi:

- prebivalstvo se vključuje v razvoj in načrtovanje turizma v destinaciji oziroma je odprt za javnost;
- prebivalce se redno obvešča o trajnostnem turističnem razvoju;
- podjetjem, obiskovalcem in prebivalcem se nudi priložnosti za prostovoljne ali finančne prispevke izbranim družbenim in trajnostnim iniciativam;
- redno se spremlja zadovoljstvo prebivalcev s turističnim razvojem in destinacijskim managementom.

Pripravila: Anita Pajtler

Kostanjevica na Krki, 20.2.2022



Ladko Petretič
Župan Občine Kostanjevica na Krki



Turistično informacijski center
KOSTANJEVICA NA KRKI

